

Ystadegau Blynyddol ar gyfer y Gweithlu Addysg yng Nghymru 2026

Adran 2: Sector ysgolion a gynhelir

This report is also available in English

Adran 2: Sector ysgolion a gynhelir.....4

1. Athro ysgol5

1.1 Nifer a gofrestrwyd5

1.2 Rhywedd.....5

1.3 Oedran 5

1.4 Grŵp ethnig.....6

1.5 Hunaniaeth genedlaethol.....6

1.6 Anabledd6

1.7 Blynyddoedd ers ennill statws athro cymwys (SAC).....7

1.8 Cyflogaeth yn ôl cyfnod.....8

1.9 Cyflogaeth yn ôl awdurdod lleol.....9

1.10 Y gallu i siarad Cymraeg.....10

1.11 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg10

1.12 Cyfrwng yr ysgol10

1.13 Hyfforddiant Addysg Gychwynnol Athrawon (AGA) yn y pwnc.....11

1.14 Nifer y pynciau a addysgir13

1.15 Pwnc a addysgir.....13

1.16 Pwnc a addysgir yn erbyn y pwnc y cafwyd hyfforddiant ynddo15

1.17 Dargadwedd18

2. Gweithiwr cymorth dysgu ysgol19

2.1 Nifer a gofrestrwyd19

2.2 Rhywedd.....19

2.3 Oedran 19

2.4 Grŵp ethnig.....20

2.5 Hunaniaeth genedlaethol.....20

2.6 Anabledd20

2.7 Cyflogaeth yn ôl cyfnod21

2.8 Cyflogaeth yn ôl awdurdod lleol.....22

2.9 Y gallu i siarad Cymraeg.....23

2.10 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg23

2.11 Cyfrwng yr ysgol23

2.12 Lefel cymhwyster uchaf.....24

2.13 Dargadwedd25

Adran 2: Sector ysgolion a gynhelir

Athro ysgol

Mae cofrestru yng nghategori'r athro ysgol yn gofyn bod gan ymgeiswyr statws athro cymwys (SAC). Dylai ymgeiswyr sydd heb SAC ond sy'n gweithio mewn ysgol a gynhelir gofrestru fel gweithwyr cymorth dysgu mewn ysgol.

Mae'n rhaid i'r canlynol gofrestru yng nghategori'r athro ysgol, ond nid rhestr orffenedig yw hon:

- athrawon ysgol amser llawn, rhan-amser ac athrawon cyflenwi sy'n dal SAC
- athrawon ysgol peripatetig
- athrawon ysgol ymgynghorol sy'n athrawon ysgol cymwys ac sy'n treulio cyfran o'u hamser mewn rôl addysgu, gan gynnwys cyswllt uniongyrchol â disgyblion, heb oruchwyliaeth
- tiwtoriaid cartref, a gyflogir gan awdurdod lleol i addysgu plant

Gan fod gweithio traws-ffiniol rhwng Cymru a Lloegr, dylai cyflogwyr nodi nad yw ymarferwyr y dyfarnwyd Athro Cymwysedig Dysgu a Sgiliau (QTLS) iddynt yn cael eu cydnabod fel athrawon ysgol cymwys o dan ddeddfwriaeth yng Nghymru.

Gall [athrawon ysgol a hyfforddodd dramor wneud cais i gael eu cydnabod](#) yn athro ysgol sy'n gymwys i ymarfer yng Nghymru.

Gweithiwr cymorth dysgu ysgol

Ystyr gweithiwr cymorth dysgu mewn ysgol yw unigolyn nad yw'n cael ei gyflogi fel athro ysgol cymwys, ond sy'n darparu neu'n cynorthwyo â darparu unrhyw rai o'r gwasanaethau canlynol gan athro ysgol:

- cynllunio a pharatoi gwersi a chysiau astudio i ddysgwyr
- cyflwyno gwersi i ddisgyblion (gan gynnwys trwy ddysgu o bell neu dechnegau â chymorth cyfrifiadur)
- asesu neu adrodd ar ddatblygiad, cynnydd a chyrhaeddiad dysgwyr

Gall unigolyn gael ei gyflogi fel gweithiwr cymorth dysgu mewn ysgol dim ond i ddarparu'r gwasanaethau uchod os bydd yr holl ofynion canlynol wedi'u bodloni:

- mae wedi cofrestru gyda CGA yng nghategori'r gweithiwr cymorth dysgu mewn ysgol
- mae'n darparu'r gwasanaethau uchod gan ryngweithio'n uniongyrchol â dysgwyr i gynorthwyo â, neu gefnogi, gwaith athrawon ysgol neu athrawon enwebedig yn yr ysgol
- mae'n darparu'r gwasanaethau o dan gyfarwyddyd a goruchwyliaeth athrawon ysgol, neu athrawon enwebedig yn unol â threfniadau a wnaed gan bennaeth yr ysgol
- mae'r pennaeth yn fodlon bod yr unigolyn yn meddu ar y sgiliau, yr arbenigedd a'r profiad i ddarparu'r gwasanaethau

1. Athro ysgol

1.1 Nifer a gofrestrwyd

Tabl 1.1: Nifer athrawon ysgol wedi'u cofrestru.

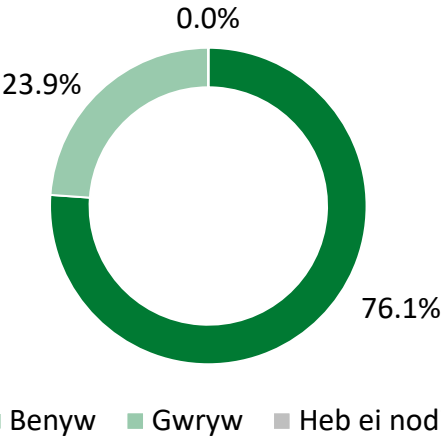
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nifer athrawon ysgol	36,426	35,929	35,545	35,171	34,766	35,256	35,837	35,865	35,266	34,443

Ffigurau Mawrth 2026 – 30,170 wedi'u cofrestru fel athro ysgol yn unig, 4,273 mewn categorïau lluosol. O'r cofrestreion lluosol, mae 3,788 wedi'u cofrestru mewn 2 gategori, 328 wedi'u cofrestru mewn 3 chategori, 128 wedi'u cofrestru mewn 4 categori, 21 wedi'u cofrestru mewn 5 categori, 3 wedi'u cofrestru mewn 6 categori, 3 wedi'u cofrestru mewn 8 categori a mae 2 wedi'u cofrestru mewn 9 categori.

1.2 Rhywedd

Tabl 1.2: Nifer athrawon ysgol wedi'u cofrestru yn ôl rhywedd.

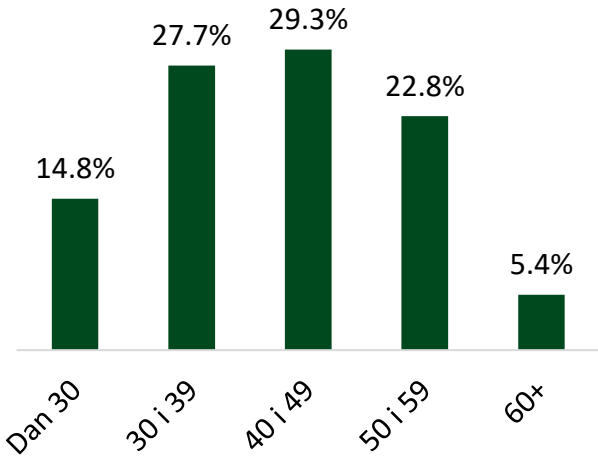
	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	26,615	75.5	27,049	75.5	27,116	75.6	26,735	75.8	26,218	76.1
Gwryw	8,638	24.5	8,784	24.5	8,742	24.4	8,518	24.2	8,223	23.9
Heb ei nodi	3	0.0	4	0.0	7	0.0	13	0.0	2	0.0
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

1.3 Oedran

Tabl 1.3: Nifer athrawon ysgol wedi'u cofrestru yn ôl oedran.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	1,442	4.1	1,488	4.2	1,411	3.9	1,302	3.7	1,291	3.7
25 i 29	4,162	11.8	4,183	11.7	4,070	11.3	4,006	11.4	3,793	11.0
30 i 34	5,055	14.3	5,052	14.1	4,976	13.9	4,745	13.5	4,448	12.9
35 i 39	5,185	14.7	5,220	14.6	5,270	14.7	5,204	14.8	5,105	14.8
40 i 44	5,392	15.3	5,522	15.4	5,462	15.2	5,189	14.7	5,069	14.7
45 i 49	5,110	14.5	5,053	14.1	5,010	14.0	5,027	14.3	5,027	14.6
50 i 54	4,329	12.3	4,568	12.7	4,771	13.3	4,804	13.6	4,682	13.6
55 i 59	2,803	8.0	2,952	8.2	3,041	8.5	3,094	8.8	3,171	9.2
60 i 64	1,233	3.5	1,233	3.4	1,272	3.5	1,325	3.8	1,297	3.8
65 +	545	1.5	566	1.6	582	1.6	570	1.6	560	1.6
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

Siart 2: Oedran athrawon ysgol yn 2026.

1.4 Grŵp ethnig

Tabl 1.4: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl grŵp ethnig.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	32,421	92.0	33,086	92.3	33,167	92.5	32,703	92.7	32,122	93.3
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	195	0.6	214	0.6	240	0.7	250	0.7	256	0.7
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	226	0.6	254	0.7	288	0.8	302	0.9	313	0.9
Du, Affricanaidd, Caribïaidd, neu Du Prydeinig	73	0.2	82	0.2	89	0.2	109	0.3	127	0.4
Grŵp ethnig arall	51	0.1	58	0.2	63	0.2	74	0.2	76	0.2
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	472	1.3	463	1.3	454	1.3	425	1.2	378	1.1
Anhysbys	1,818	5.2	1,680	4.7	1,564	4.4	1,403	4.0	1,171	3.4
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

Darperir y data uchod ar ffurf agregedig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau’r grwpiau ethnig fel y’u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi’r Llywodraeth](#). Gellir gweld y grwpiau ethnig sy'n creu'r ffurf agregedig uchod yno.

1.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 1.5: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	22,194	63.0	22,625	63.1	22,807	63.6	22,684	64.3	22,414	65.1
Prydeinig	8,320	23.6	8,578	23.9	8,547	23.8	8,357	23.7	8,188	23.8
Seisnig	1,996	5.7	1,954	5.5	1,938	5.4	1,843	5.2	1,737	5.0
Albanaidd, Gwyddelig neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	291	0.8	293	0.8	274	0.8	261	0.7	254	0.7
Arall	441	1.3	491	1.4	527	1.5	527	1.5	509	1.5
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	292	0.8	301	0.8	285	0.8	263	0.7	232	0.7
Anhysbys	1,722	4.9	1,595	4.5	1,487	4.1	1,331	3.8	1,109	3.2
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

1.6 Anabledd

Tabl 1.6: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru sydd wedi gwneud datganiad ynglyn â’u hanabledd.

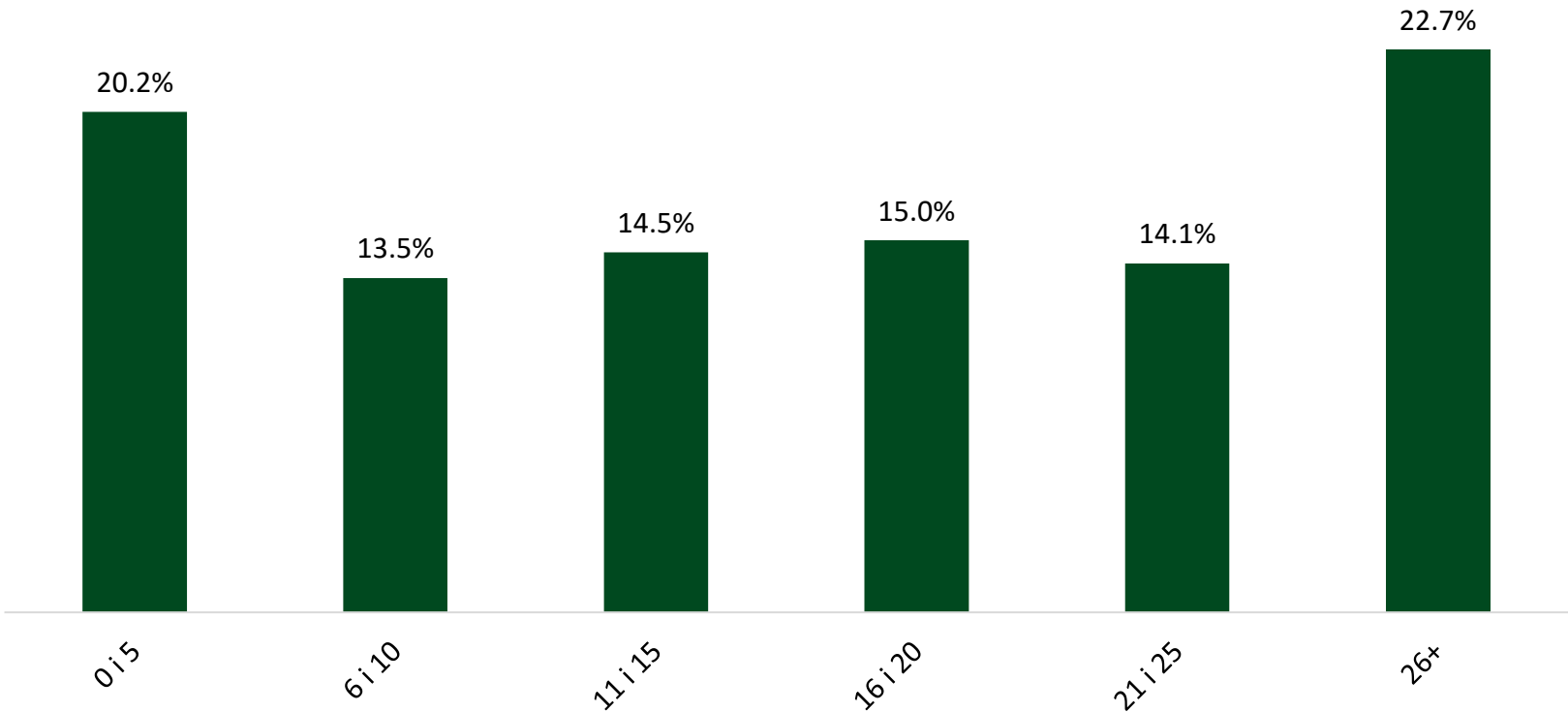
	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	310	0.9	369	1.0	415	1.2	431	1.2	478	1.4
Nac ydynt	34,946	99.1	35,468	99.0	35,450	98.8	34,835	98.8	33,965	98.6
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy’n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae’r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a’r [diffiniad sydd wedi’i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

1.7 Blynyddoedd ers ennill statws athro cymwys (SAC)

Tabl 1.7: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl blynyddoedd ers ennill SAC.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
0 i 5	7,031	19.9	7,347	20.5	7,332	20.4	7,153	20.3	6,954	20.2
6 i 10	5,310	15.1	5,129	14.3	5,061	14.1	4,899	13.9	4,648	13.5
11 i 15	5,630	16.0	5,531	15.4	5,362	15.0	5,179	14.7	5,002	14.5
16 i 20	5,634	16.0	5,764	16.1	5,709	15.9	5,416	15.4	5,168	15.0
21 i 25	5,058	14.3	4,978	13.9	4,986	13.9	5,023	14.2	4,850	14.1
26+	6,593	18.7	7,088	19.8	7,415	20.7	7,596	21.5	7,821	22.7
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

Siart 3: Canran athrawon ysgol yn ôl nifer y blynyddoedd ers cael SAC yn 2026.

1.8 Cyflogaeth yn ôl cyfnod

Tabl 1.8: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl cyfnod eu cyflogaeth.

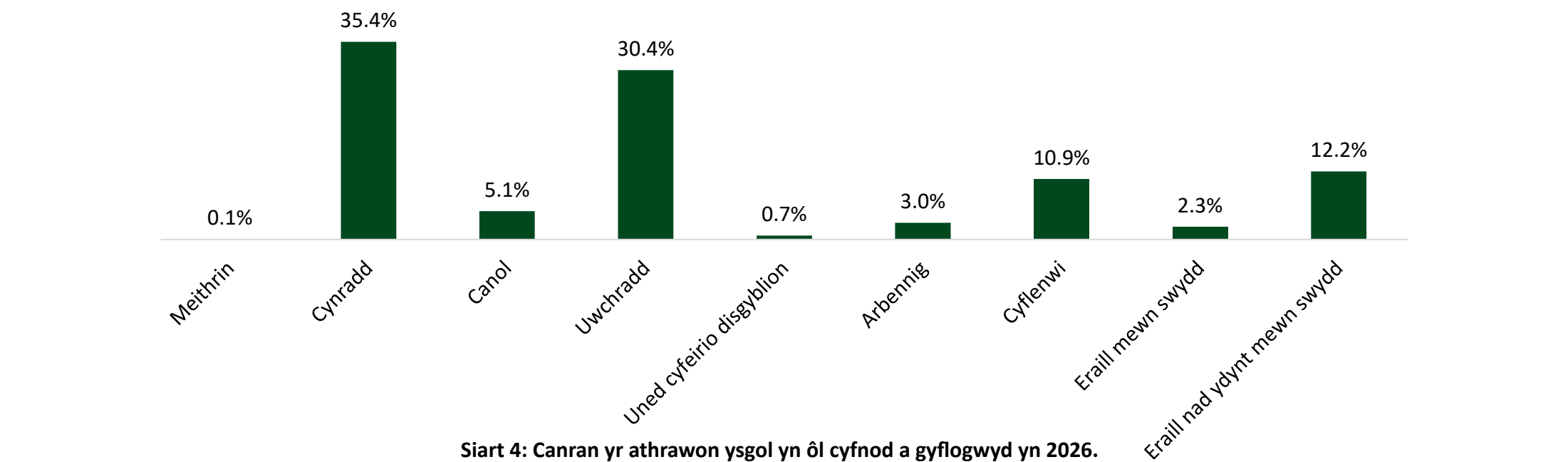
	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Meithrin	38	0.1	34	0.1	30	0.1	29	0.1	28	0.1
Cynradd	13,289	37.7	13,409	37.4	13,141	36.6	12,654	35.9	12,207	35.4
Canol	1,371	3.9	1,625	4.5	1,716	4.8	1,701	4.8	1,748	5.1
Uwchradd	11,295	32.0	11,400	31.8	11,189	31.2	10,759	30.5	10,464	30.4
Uned cyfeirio disgyblion	184	0.5	210	0.6	204	0.6	225	0.6	247	0.7
Arbennig	856	2.4	910	2.5	953	2.7	973	2.8	1,031	3.0
Annibynnol ¹	200	0.6	278	0.8	*	*	*	*	*	*
Cyflenwi ²	4,058	11.5	3,867	10.8	4,051	11.3	4,021	11.4	3,739	10.9
Eraill mewn swydd ³	775	2.2	886	2.5	832	2.3	686	1.9	777	2.3
Eraill nad ydynt mewn swydd ⁴	3,190	9.0	3,218	9.0	3,749	10.5	4,218	12.0	4,202	12.2
Total	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

¹ Ers 2024, mae wedi bod yn ofyniad i athrawon ysgolion annibynnol gofrestru gyda CGA o fewn eu categori eu hunain. Ers 2024, mae’r wybodaeth hon wedi’i rhestru ar wahân (gweler adran 6).

² Gall fod mewn unrhyw gategori y mae’r ymarferydd wedi cofrestru ynddo.

³ Cynnwys athrawon peripatetig, athrawon ymgynghorol.

⁴ Cynnwys athrawon sydd wedi ymddeol, cofrestreion sydd wedi’u cyflogi mewn rolau cefnogi, AB, athrawon ysgol annibynnol, a'r rhai nad oes cyflogaeth wedi'i chofnodi ar eu cyfer.

Siart 4: Canran yr athrawon ysgol yn ôl cyfnod a gyflogwyd yn 2026.

1.9 Cyflogaeth yn ôl awdurdod lleol

Tabl 1.9: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl cyflogwr awdurdod lleol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Blaenau Gwent	515	1.5	533	1.5	535	1.5	509	1.4	532	1.5
Pen-y-bont ar Ogwr	1,382	3.9	1,395	3.9	1,372	3.8	1,278	3.6	1,280	3.7
Caerffili	1,479	4.2	1,526	4.3	1,524	4.2	1,448	4.1	1,439	4.2
Caerdydd	3,184	9.0	3,436	9.6	3,274	9.1	3,291	9.3	3,222	9.4
Sir Gaerfyrddin	1,556	4.4	1,562	4.4	1,538	4.3	1,518	4.3	1,530	4.4
Ceredigion	626	1.8	634	1.8	590	1.6	559	1.6	571	1.7
Conwy	1,003	2.8	1,036	2.9	975	2.7	926	2.6	913	2.7
Sir Ddinbych	917	2.6	910	2.5	962	2.7	889	2.5	879	2.6
Sir y Fflint	1,401	4.0	1,481	4.1	1,387	3.9	1,330	3.8	1,260	3.7
Gwynedd	1,131	3.2	1,103	3.1	1,117	3.1	1,055	3.0	1,036	3.0
Ynys Môn	595	1.7	590	1.6	580	1.6	566	1.6	552	1.6
Merthyr Tudful	474	1.3	543	1.5	491	1.4	464	1.3	463	1.3
Sir Fynwy	620	1.8	657	1.8	647	1.8	658	1.9	554	1.6
Castell-nedd Port Talbot	1,217	3.5	1,199	3.3	1,208	3.4	1,159	3.3	1,121	3.3
Casnewydd	1,415	4.0	1,504	4.2	1,471	4.1	1,515	4.3	1,414	4.1
Sir Benfro	1,036	2.9	1,041	2.9	995	2.8	980	2.8	948	2.8
Powys	1,128	3.2	1,222	3.4	1,103	3.1	1,053	3.0	1,036	3.0
Rhondda Cynon Taf	2,019	5.7	2,023	5.6	2,070	5.8	1,921	5.4	1,897	5.5
Abertawe	2,085	5.9	2,159	6.0	2,122	5.9	2,025	5.7	1,956	5.7
Torfaen	777	2.2	765	2.1	775	2.2	747	2.1	730	2.1
Bro Morgannwg	1,367	3.9	1,376	3.8	1,357	3.8	1,350	3.8	1,337	3.9
Wrecsam	1,106	3.1	1,171	3.3	1,140	3.2	1,100	3.1	1,055	3.1
Annibynnol ¹	200	0.6	278	0.8	*	*	*	*	*	*
Cyflenwi ²	4,058	11.5	3,867	10.8	4,051	11.3	4,021	11.4	3,739	10.9
Eraill mewn swydd ³	775	2.2	886	2.5	832	2.3	686	1.9	777	2.3
Eraill nad ydynt mewn swydd ⁴	3,190	9.0	3,218	9.0	3,749	10.5	4,218	12.0	4,202	12.2
Cyfanswm	35,256	100	35,387	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

¹ Ers 2024, mae wedi bod yn ofyniad i athrawon ysgolion annibynnol gofrestru gyda CGA o fewn eu categori eu hunain. Ers 2024, mae’r wybodaeth hon wedi’i rhestru ar wahân (gweler adran 6).

² Gall fod mewn unrhyw gategori y mae’r ymarferydd wedi cofrestru ynddo.

³ Cynnwys athrawon peripatetig, athrawon ymgynghorol.

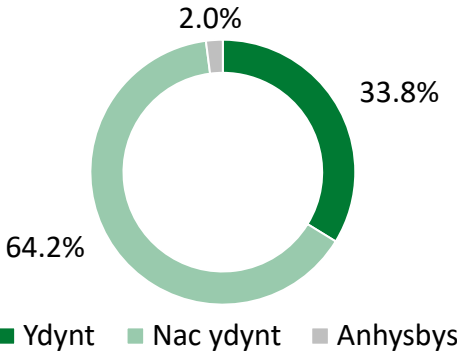
⁴ Cynnwys athrawon sydd wedi ymddeol, cofrestreion sydd wedi’u cyflogi mewn rolau cefnogi, AB, athrawon ysgol annibynnol, a'r rhai nad oes cyflogaeth wedi'i chofnodi ar eu cyfer.

1.10 Y gallu i siarad Cymraeg

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rugl, yn yr iaith Gymraeg.

Tabl 1.10: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	11,691	33.2	11,884	33.2	11,849	33.0	11,786	33.4	11,628	33.8
Nac ydynt	22,586	64.1	23,043	64.3	23,154	64.6	22,688	64.3	22,110	64.2
Anhysbys	979	2.8	910	2.5	862	2.4	792	2.2	705	2.0
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

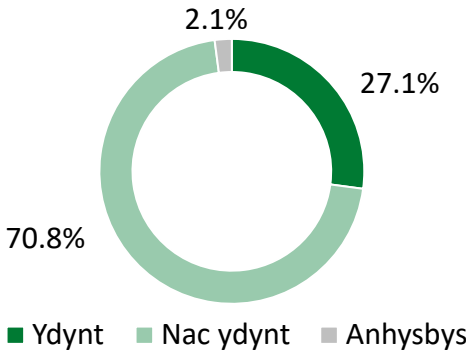
Siart 5: Athrawon ysgol yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg yn 2026.

1.11 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

Tabl 1.11: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	9,382	26.6	9,492	26.5	9,504	26.5	9,478	26.9	9,336	27.1
Nac ydynt	24,879	70.6	25,422	70.9	25,483	71.1	24,979	70.8	24,391	70.8
Anhysbys	995	2.8	923	2.6	878	2.4	809	2.3	716	2.1
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

Siart 6: Athrawon ysgol yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn 2026.

1.12 Cyfrwng yr ysgol

Tabl 1.12: Nifer athrawon ysgol cofrestredig yn ôl cyfrwng yr ysgol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfrwng Cymraeg	6,490	18.4	6,553	18.3	6,527	18.2	6,142	17.4	6,095	17.7
Cyfrwng Saesneg	19,694	55.9	20,170	56.3	19,759	55.1	18,894	53.6	18,470	53.6
Amherthnasol	9,072	25.7	9,114	25.4	9,579	26.7	10,230	29.0	9,878	28.7
Cyfanswm	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100

Mae cyfrwng yr ysgol yn seiliedig ar [restr cyfeiriadau ysgolion Llywodraeth Cymru](#). Mae cyfrwng Cymraeg yn cynnwys ysgolion cyfrwng Cymraeg, dwy ffrwd, trawsnewidiol, a dwyieithog (Math A, B, C). Mae cyfrwng Saesneg yn cynnwys ysgolion cyfrwng Saesneg, a Saesneg yn bennaf ond â defnydd sylweddol o’r Gymraeg. Mae amherthnasol yn cynnwys cyflenwi a chyfnodau heb gyfrwng er engraifft, annibynnol, arbennig, uned cyfeirio disgyblion.

1.13 Hyfforddiant Addysg Gychwynnol Athrawon (AGA) yn y pwnc

Tabl 1.13: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl pwnc hyfforddiant AGA (athrawon a hyfforddwyd ar gyfer y cyfnod uwchradd yn unig).

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Pynciau craidd ac addysg grefyddol										
Bioleg	655	4.3	657	4.2	670	4.3	655	4.3	625	4.2
Cemeg	497	3.2	495	3.1	473	3.0	443	2.9	425	2.9
Gwyddoniaeth gyfun/gyffredinol	788	5.1	812	5.1	814	5.2	799	5.2	774	5.2
Astudiaethau Saesneg	1,659	10.8	1,730	11.0	1,756	11.2	1,706	11.1	1,680	11.3
Mathemateg	1,624	10.5	1,698	10.8	1,697	10.8	1,650	10.7	1,549	10.4
Gwyddor ffisegol	23	0.1	29	0.2	34	0.2	35	0.2	39	0.3
Ffiseg	298	1.9	303	1.9	290	1.8	270	1.8	265	1.8
Diwinyddiaeth ac astudiaethau crefyddol	589	3.8	607	3.8	615	3.9	596	3.9	570	3.8
Astudiaethau Cymraeg	950	6.2	957	6.1	946	6.0	932	6.1	899	6.0
Pynciau sylfaen										
Celf	288	1.9	297	1.9	304	1.9	296	1.9	304	2.0
Celf a dylunio	311	2.0	319	2.0	312	2.0	305	2.0	294	2.0
Cyfrifiadureg a thechnoleg gwybodaeth	439	2.9	442	2.8	442	2.8	421	2.7	396	2.7
Dylunio a thechnoleg	822	5.3	840	5.3	815	5.2	795	5.2	783	5.3
Astudiaethau dylunio	202	1.3	187	1.2	182	1.2	168	1.1	164	1.1
Celfyddyd gain	94	0.6	94	0.6	93	0.6	85	0.6	75	0.5
Astudiaethau Ffrangeg	472	3.1	482	3.1	465	3.0	437	2.8	403	2.7
Daearyddiaeth	612	4.0	638	4.0	635	4.0	614	4.0	586	3.9
Daearyddiaeth: fel gwyddor ffisegol	116	0.8	116	0.7	113	0.7	109	0.7	99	0.7
Astudiaethau Almaeneg	81	0.5	81	0.5	82	0.5	81	0.5	73	0.5
Hanes	986	6.4	1,031	6.5	1,036	6.6	1,014	6.6	997	6.7
Economeg y cartref	94	0.6	79	0.5	75	0.5	69	0.4	66	0.4
Astudiaethau Eidaleg	3	0.0	4	0.0	4	0.0	3	0.0	3	0.0
Astudiaethau Sbaeneg	76	0.5	75	0.5	70	0.4	69	0.4	69	0.5
Ieithoedd modern eraill neu amhenodol	222	1.4	233	1.5	242	1.5	242	1.6	229	1.5

Tabl 1.13: Nifer athrawon ysgol wedi’u cofrestru yn ôl pwnc hyfforddiant AGA (athrawon a hyfforddwyd ar gyfer y cyfnod uwchradd yn unig) (parhad).

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Pynciau nad ydynt yn y cwricwlwm cenedlaethol a chyfansymiau										
Astudiaethau academiaidd mewn addysg	303	2.0	320	2.0	327	2.1	388	2.5	387	2.6
Anghenion dysgu arbennig/ychwanegol	19	0.1	15	0.1	13	0.1	13	0.1	12	0.1
Astudiaethau busnes a rheolaeth	322	2.1	318	2.0	311	2.0	294	1.9	264	1.8
Dinasyddiaeth	15	0.1	15	0.1	15	0.1	12	0.1	13	0.1
Drama	420	2.7	452	2.9	453	2.9	452	2.9	445	3.0
Economeg	24	0.2	23	0.1	22	0.1	22	0.1	19	0.1
Daeareg	6	0.0	6	0.0	6	0.0	6	0.0	5	0.0
Y dyniaethau	4	0.0	4	0.0	4	0.0	4	0.0	4	0.0
Astudiaethau Lladin	5	0.0	5	0.0	5	0.0	5	0.0	4	0.0
Astudiaethau’r cyfryngau	5	0.0	5	0.0	6	0.0	6	0.0	4	0.0
Cerddoriaeth	562	3.6	567	3.6	546	3.5	523	3.4	502	3.4
Addysg gorfforol	1,459	9.5	1,516	9.6	1,519	9.7	1,525	9.9	1,535	10.3
Gwaith cymdeithasol	1	0.0	1	0.0	1	0.0	1	0.0	0	0.0
Cymdeithaseg	59	0.4	61	0.4	60	0.4	59	0.4	54	0.4
Anhysbys	296	1.9	275	1.7	257	1.6	253	1.6	248	1.7
Cyfanswm (ar gyfer pob categori)	15,401	100	15,789	100	15,710	100	15,357	100	14,863	100

Mae’r ffigurau’n hepgor y canlynol: pob cofrestrai a wnaeth hyfforddi ym maes addysg gynradd, pob pennaeth neu bennaeth gweithredol uwchradd a chofrestreion y mae eu cyfnod yn anhysbys neu heb ei gynnwys.

Gallai hyfforddiant AGA fod wedi’i gwblhau yng Nghymru neu Loegr, neu rywle arall yn y DU, naill ai drwy gwrs AGA neu lwybr cyflogaeth. Fel y dangosir, dim ond y rhai a gwblhaodd AGA yn yr ystod oedran uwchradd er engraifft CA3/11 oed neu hŷn, sydd wedi’u cynnwys.

Y sefydliad AGA sy’n cofnodi’r wybodaeth am bynciau gan ddefnyddio codau’r System Cyd-godio Pynciau Academiaidd (JACS) a osodwyd gan [HESA](#). Y pwnc cyntaf yw’r prif bwnc, a gall sefydliadau gofnodi ail bwnc os yw’n berthnasol. Os caiff mwy na dau bwnc eu hastudio, rhestrir y ddau sy’n cael eu hystyried yn bwysicaf. Mae CGA yn grwpio’r pynciau i lunio’r tabl crynhoi uchod. Sylwch, nid yw SAC yn benodol i bwnc nac ystod oedran, ond bydd gan fyfyrwyr uwchradd arbenigedd pwnc AGA. Mae rhagor o wybodaeth am raglenni AGA achrededig a thargedau derbyn yn ôl pwnc are gael ar [wefan CGA](#).

1.14 Nifer y pynciau a addysgir

Tabl 1.14: Nifer y pynciau a addysgir ar gyfer athrawon ysgol gofrestredig mewn swydd (athrawon sy’n gweithio yn y cyfnod canol neu uwchradd yn unig).

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
1 pwnc	8,772	74.2	8,854	74.5	8,849	74.8	8,468	74.5	8,298	74.1
2 bwnc	2,118	17.9	2,066	17.4	1,996	16.9	1,927	16.9	1,892	16.9
3 phwnc	631	5.3	652	5.5	647	5.5	637	5.6	639	5.7
4 pwnc	184	1.6	192	1.6	200	1.7	199	1.8	212	1.9
5 pwnc	78	0.7	84	0.7	84	0.7	86	0.8	94	0.8
6 phwnc neu fwy	33	0.3	39	0.3	50	0.4	54	0.5	70	0.6
Cyfanswm	11,816	100	11,887	100	11,826	100	11,371	100	11,205	100

Cynhwysir athrawon ysgol cofrestredig fwy nag unwaith os cofnodir mwy nag un pwnc a addysgir ar eu cofnod. Nid yw penaethiaid cofrestredig mewn ysgolion uwchradd a chanol wedi'u cynnwys yn y ffigurau uchod, gan nad yw gwybodaeth pwnc a addysgir yn cael ei chadw ar gyfer penaethiaid.

1.15 Pwnc a addysgir

Tabl 1.15: Nifer athrawon ysgol mewn swydd wedi’u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir (athrawon sy’n gweithio yn y cyfnod canol neu uwchradd yn unig).

Mae % Athrawon yn seiliedig ar y nifer o athrawon wedi’u poblogi.

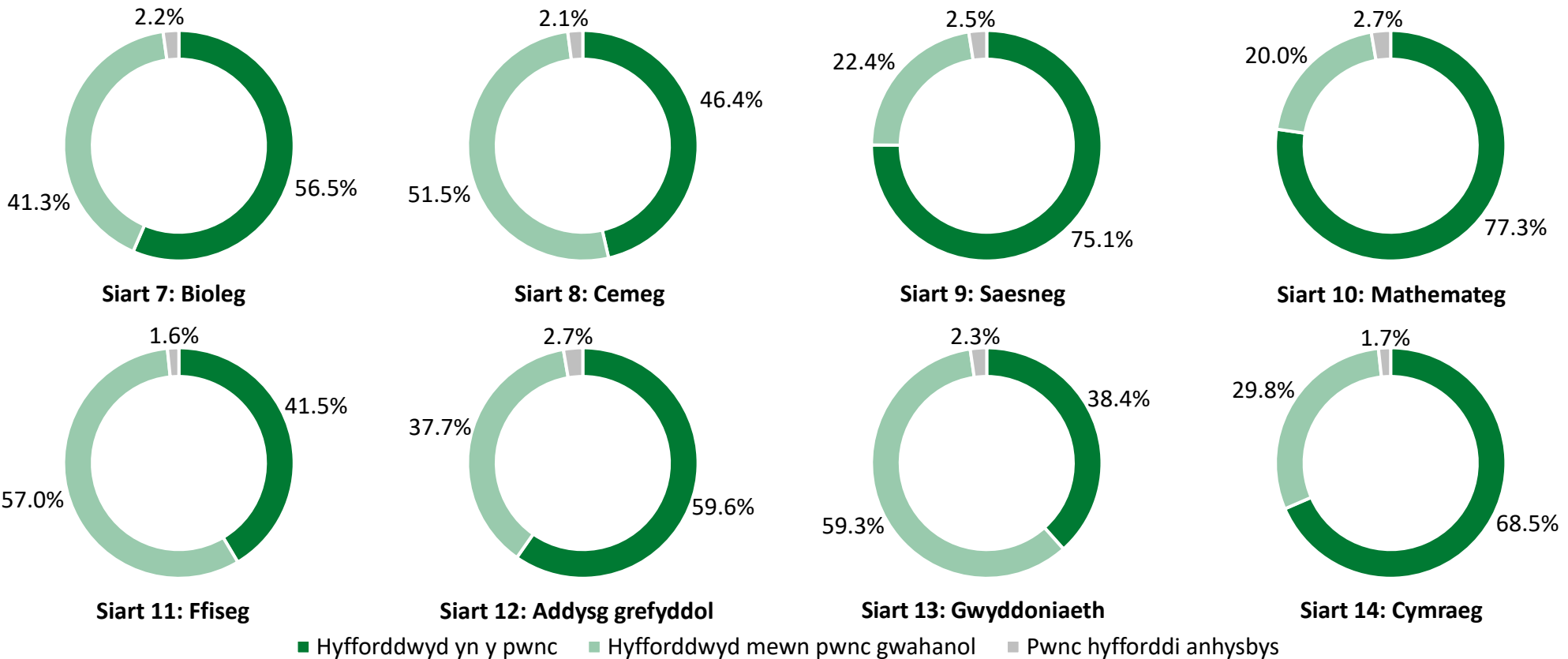
	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon
Pynciau craidd ac addysg grefyddol										
Bioleg	527	4.5	540	4.5	546	4.6	540	4.7	539	4.8
Cemeg	480	4.1	480	4.0	481	4.1	473	4.2	477	4.3
Saesneg	1,737	14.7	1,782	15.0	1,764	14.9	1,696	14.9	1,705	15.2
Mathemateg	1,704	14.4	1,701	14.3	1,702	14.4	1,629	14.3	1,607	14.3
Ffiseg	405	3.4	403	3.4	397	3.4	389	3.4	378	3.4
Addysg grefyddol	688	5.8	698	5.9	710	6.0	700	6.2	692	6.2
Gwyddoniaeth	1,240	10.5	1,216	10.2	1,198	10.1	1,150	10.1	1,138	10.2
Cymraeg	1,055	8.9	1,057	8.9	1,053	8.9	1,031	9.1	1,032	9.2
Pynciau sylfaen										
Celf	560	4.7	563	4.7	560	4.7	544	4.8	546	4.9
Dylunio a thechnoleg	859	7.3	864	7.3	833	7.0	829	7.3	811	7.2
Daearyddiaeth	696	5.9	711	6.0	722	6.1	683	6.0	688	6.1
Hanes	868	7.3	898	7.6	911	7.7	879	7.7	893	8.0
Technoleg gwybodaeth	687	5.8	687	5.8	672	5.7	642	5.6	614	5.5
Ieithoedd tramor modern	668	5.7	669	5.6	658	5.6	612	5.4	598	5.3
Cerddoriaeth	434	3.7	426	3.6	410	3.5	408	3.6	405	3.6
Addysg gorfforol	1,247	10.6	1,261	10.6	1,291	10.9	1,288	11.3	1,298	11.6

Tabl 1.15: Nifer athrawon ysgol mewn swydd wedi’u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir (athrawon sy’n gweithio yn y cyfnod canol neu uwchradd yn unig) (parhad).

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon	Nifer	% Athrawon
Pynciau nad ydynt yn y cwricwlwm cenedlaethol a chyfansymiau										
Cyfrifeg	2	0.0	3	0.0	4	0.0	4	0.0	6	0.1
Anghenion dysgu ychwanegol	203	1.7	200	1.7	203	1.7	187	1.6	184	1.6
Astudiaethau busnes	293	2.5	291	2.4	288	2.4	271	2.4	267	2.4
Gyrfaoedd	12	0.1	11	0.1	12	0.1	13	0.1	12	0.1
Datblygiad plant	57	0.5	55	0.5	51	0.4	48	0.4	49	0.4
Drama	411	3.5	429	3.6	436	3.7	432	3.8	429	3.8
Economeg	38	0.3	40	0.3	41	0.3	34	0.3	32	0.3
Electroneg	14	0.1	13	0.1	9	0.1	9	0.1	10	0.1
Peirianeg	34	0.3	36	0.3	36	0.3	35	0.3	36	0.3
Astudiaethau cyffredinol	16	0.1	15	0.1	15	0.1	15	0.1	15	0.1
Llywodraeth a gwleidyddiaeth	21	0.2	23	0.2	26	0.2	23	0.2	26	0.2
Economeg y cartref	130	1.1	127	1.1	119	1.0	115	1.0	99	0.9
Y dyniaethau	133	1.1	143	1.2	138	1.2	138	1.2	160	1.4
Y gyfraith	30	0.3	30	0.3	30	0.3	25	0.2	27	0.2
Astudiaethau'r cyfryngau	169	1.4	169	1.4	163	1.4	152	1.3	151	1.3
Addysg bersonol, iechyd, a chymdeithasol	206	1.7	209	1.8	211	1.8	211	1.9	219	2.0
Seicoleg a throsedddeg	97	0.8	102	0.9	93	0.8	93	0.8	98	0.9
Gwasanaethau cyhoeddus	19	0.2	19	0.2	24	0.2	24	0.2	29	0.3
Cymdeithaseg	97	0.8	94	0.8	92	0.8	90	0.8	88	0.8
Teithio a thwristiaeth	39	0.3	40	0.3	37	0.3	32	0.3	35	0.3
Bagloriaeth Cymru	374	3.2	393	3.3	407	3.4	407	3.6	423	3.8
Cyfanswm	16,250		16,398		16,343		15,851		15,816	
Cyfanswm nifer athrawon wedi’u poblogi		11,816		11,887		11,826		11,371		11,205

1.16 Pwnc a addysgir yn erbyn y pwnc y cafwyd hyfforddiant ynddo
Tabl 1.16: Nifer athrawon ysgol mewn swydd wedi’u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir yn erbyn y pwnc y cafwyd hyfforddiant ynddo (athrawon sy’n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn unig).

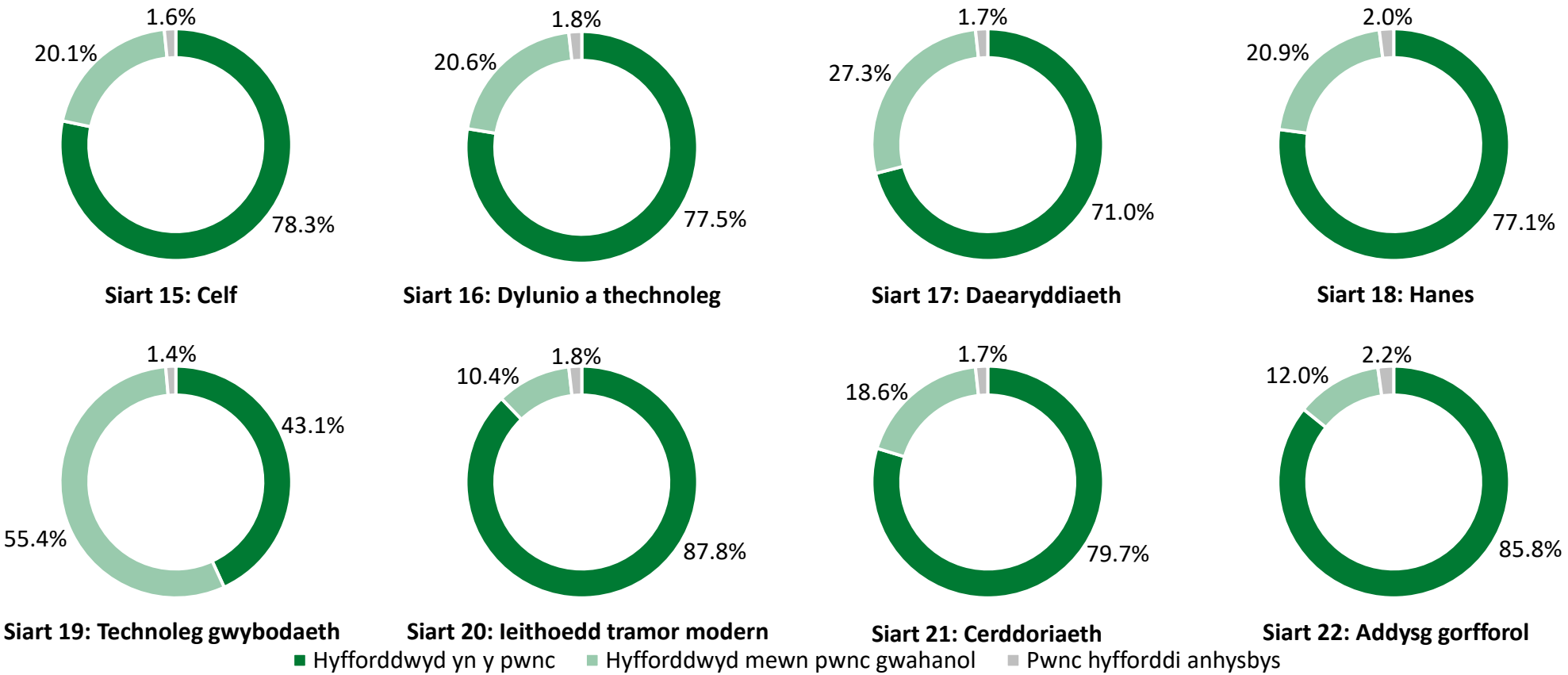
	2024			2025			2026						
	Hyfforddi yn y pwnc	Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys	Hyfforddi yn y pwnc	Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys	Hyfforddi yn y pwnc		Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys		Cyfanswm	
	%	%	%	%	%	%	Nifer	%	Nifer	%	%	Nifer	
Pynciau craidd ac addysg grefyddol													
Bioleg	56.8	41.0	2.2	56.2	41.4	2.4	308	56.5	225	41.3	12	2.2	545
Cemeg	48.6	48.9	2.5	46.9	50.8	2.3	225	46.4	250	51.5	10	2.1	485
Saesneg	75.6	21.8	2.6	75.1	22.1	2.8	1,300	75.1	387	22.4	44	2.5	1,731
Mathemateg	78.2	19.3	2.4	78.2	19.2	2.6	1,265	77.3	328	20.0	44	2.7	1,637
Ffiseg	43.8	54.2	2.0	41.7	56.0	2.3	160	41.5	220	57.0	6	1.6	386
Addysg grefyddol	61.6	34.7	3.7	61.2	35.6	3.2	421	59.6	266	37.7	19	2.7	706
Gwyddoniaeth	36.9	60.7	2.3	38.1	59.8	2.1	443	38.4	685	59.3	27	2.3	1,155
Cymraeg	70.5	27.7	1.8	69.7	28.4	1.8	715	68.5	311	29.8	18	1.7	1,044

Siartiau 7-14: Canran yr athrawon ysgol mewn swydd cofrestredig yn ôl pynciau craidd ac astudiaethau crefyddol o'i gymharu â phwnc a hyfforddwyd yn 2026.

Tabl 1.16: Nifer athrawon ysgol mewn swydd wedi'u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir yn erbyn y pwnc y cafwyd hyfforddiant ynddo (athrawon sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn unig) (parhad).

	2024			2025			2026						
	Hyfforddi yn y pwnc	Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys	Hyfforddi yn y pwnc	Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys	Hyfforddi yn y pwnc		Hyfforddi mewn pwnc gwahanol		Pwnc hyfforddi anhysbys		Cyfanswm
	%	%	%	%	%	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer
Pynciau sylfaen													
Celf	79.6	18.8	1.6	79.4	19.1	1.5	429	78.3	110	20.1	9	1.6	548
Dylunio a thechnoleg	78.4	19.8	1.8	78.4	19.7	1.9	635	77.5	169	20.6	15	1.8	819
Daearyddiaeth	72.7	25.2	2.1	72.6	25.4	2.0	500	71.0	192	27.3	12	1.7	704
Hanes	76.1	21.6	2.3	77.9	20.0	2.1	709	77.1	192	20.9	18	2.0	919
Technoleg gwybodaeth	43.2	55.5	1.3	42.4	56.1	1.5	270	43.1	347	55.4	9	1.4	626
Ieithoedd tramor modern	87.8	10.0	2.1	87.7	10.3	2.1	533	87.8	63	10.4	11	1.8	607
Cerddoriaeth	80.7	17.8	1.5	79.9	18.4	1.7	330	79.7	77	18.6	7	1.7	414
Addysg gorfforol	86.5	11.2	2.3	86.6	11.2	2.2	1,132	85.8	158	12.0	29	2.2	1,319

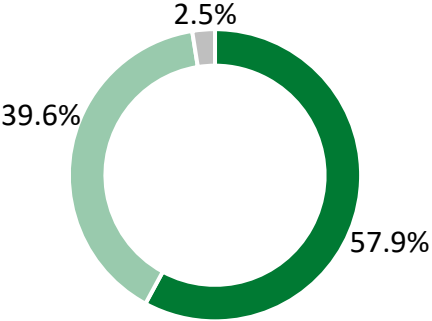

Siartiau 15-22: Canran yr athrawon ysgol mewn swydd cofrestredig yn ôl pynciau sylfaen o'i gymharu â phwnc a hyfforddwyd yn 2026.

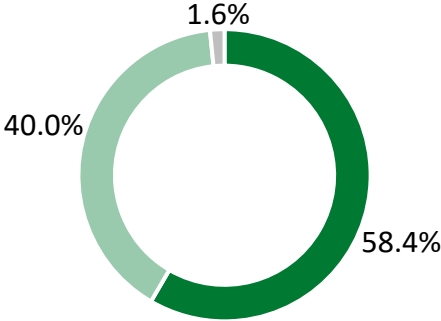
Tabl 1.16: Nifer athrawon ysgol mewn swydd wedi'u cofrestru yn ôl pwnc a addysgir yn erbyn y pwnc y cafwyd hyfforddiant ynddo (athrawon sy'n gweithio yn y cyfnod uwchradd yn unig) (parhad).

	2024			2025			2026						
	Hyfforddi yn y pwnc	Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys	Hyfforddi yn y pwnc	Hyfforddi mewn pwnc gwahanol	Pwnc hyfforddi anhysbys	Hyfforddi yn y pwnc		Hyfforddi mewn pwnc gwahanol		Pwnc hyfforddi anhysbys		Cyfanswm
	%	%	%	%	%	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer
Pynciau nad ydynt yn y cwricwlwm cenedlaethol													
Astudiaethau Busnes	60.8	36.8	2.4	59.7	37.8	2.5	161	57.9	110	39.6	7	2.5	278
Drama	58.3	39.7	2.1	58.0	39.8	2.2	256	58.4	175	40.0	7	1.6	438
Economeg	12.2	82.9	4.9	13.2	84.2	2.6	3	8.3	33	91.7	0	0.0	36
Peirianeg	0.0	97.2	2.8	0.0	94.4	5.6	0	0.0	34	94.4	2	5.6	36
Economeg y cartref	30.3	66.4	3.4	27.8	68.7	3.5	27	27.3	71	71.7	1	1.0	99
Y dyniaethau	1.4	94.2	4.3	2.2	93.5	4.3	3	1.9	152	95.0	5	3.1	160
Astudiaethau'r cyfryngau	0.6	98.2	1.2	0.6	96.8	2.5	1	0.6	151	97.4	3	1.9	155
Cymdeithaseg	12.0	85.9	2.2	12.8	85.1	2.1	12	13.2	77	84.6	2	2.2	91

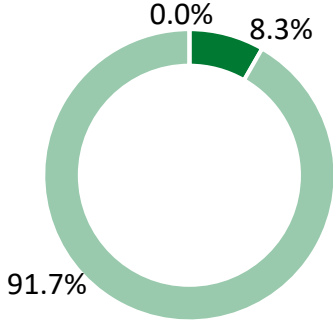
Dim ond os ydynt hefyd yn bynciau y gall myfyriwr hyfforddi i'w haddysgu drwy AGA y caiff pynciau nad ydynt yn y cwricwlwm cenedlaethol eu cynnwys yn y tabl uchod.

Siart 23: Astudiaethau busnes

Siart 24: Drama

Siart 25: Economeg

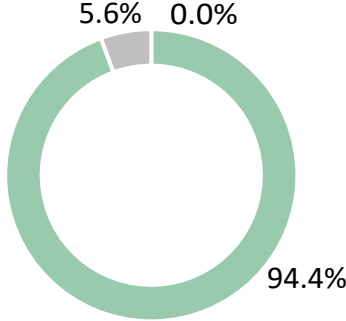
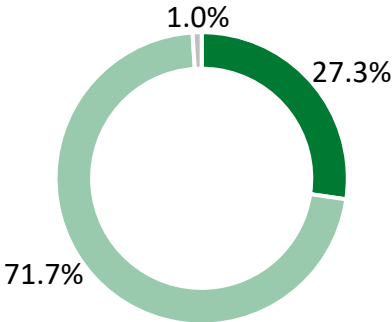
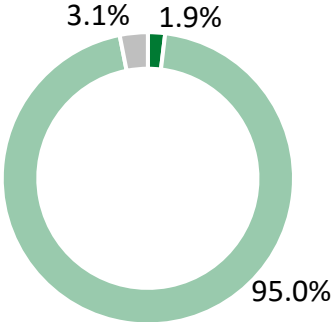

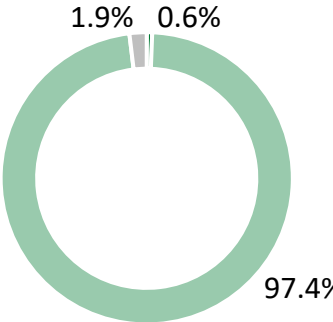
Chart 26: Engineering

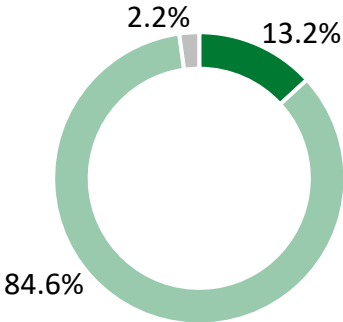
Siart 27: Economeg y cartref

Siart 28: Y dyniaethau

Siart 29: Astudiaethau'r cyfryngau

Siart 30: Cymdeithaseg

Hyfforddwyd yn y pwnc Hyfforddwyd mewn pwnc gwahanol Pwnc hyfforddi anhysbys

Siartiau 23-30: Canran yr athrawon ysgol mewn swydd cofrestredig yn ôl pynciau nad ydynt yn rhan o'r cwricwlwm cenedlaethol o'i gymharu â phynciau a hyfforddwyd yn 2026.

1.17 Dargadwedd

Tabl 1.17: Newid pum mlynedd yn niferoedd athrawon ysgol cofrestredig.

Mae'r tabl canlynol yn adolygu cadw carfan benodol o gofrestreion. Ar 1 Mawrth 2021, roedd 34,766 o athrawon ysgol wedi’u cofrestru gyda CGA. Ar 1 Mawrth 2026, roedd 75.1% o’r garfan honno’n dal i fod wedi’u cofrestru fel athrawon ysgol gyda CGA.

	Mawrth 2021		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Wedi’u cofrestru fel athro ysgol	34,766	100	26,119	75.1
Wedi'u cofrestru mewn categori arall	dd/b	dd/b	1,173	3.4
Heb eu cofrestru gyda CGA	dd/b	dd/b	7,474	21.5
Cyfanswm	34,766	100	34,766	100

Tabl 1.18: Newid deg mlynedd yn niferoedd athrawon ysgol cofrestredig.

Mae'r tabl canlynol yn adolygu cadw carfan benodol o gofrestreion. Ar 1 Mawrth 2016, roedd 36,951 o athrawon ysgol wedi’u cofrestru gyda CGA. Ar 1 Mawrth 2026, roedd 57.3% o’r garfan honno’n dal i fod wedi’u cofrestru fel athrawon ysgol gyda CGA.

	Mawrth 2016		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Wedi’u cofrestru fel athro ysgol	36,951	100	21,175	57.3
Wedi'u cofrestru mewn categori arall	dd/b	dd/b	1,299	3.5
Heb eu cofrestru gyda CGA	dd/b	dd/b	14,477	39.2
Cyfanswm	36,951	100	36,951	100

Tabl 1.19: Y newid o flwyddyn i flwyddyn yn niferoedd athrawon ysgol cofrestredig.

	Mawrth 2022		Mawrth 2023		Mawrth 2024		Mawrth 2025		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfanswm wedi'u cofrestru ¹	35,256	100	35,837	100	35,865	100	35,266	100	34,443	100
Cofrestreion wedi dadgofrestru ers y flwyddyn flaenorol ²	2,312	6.7	2,186	6.2	2,486	6.9	2,910	8.1	3,086	8.8
Cofrestreion newydd ers y flwyddyn flaenorol ³	2,802	8.1	2,767	7.8	2,514	7.0	2,311	6.4	2,263	6.4
Cynnydd neu ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol ⁴	490	1.4	581	1.6	28	0.1	-599	-1.7	-823	-2.3

¹ Cyfanswm y cofrestreion yn y categori gweithiwr cymorth dysgu ysgol ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn benodol.

² Nifer yr gweithiwr cymorth dysgu ysgol a gofrestrwyd yn y flwyddyn flaenorol ond na chadwodd eu cofrestriad y flwyddyn ganlynol.

³ Nifer yr unigolion cofrestredig newydd a dderbyniwyd ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg ym mhob blwyddyn.

⁴ Nifer yn adlewyrchu naill ai cynnydd neu ostyngiad net yn nifer y cofrestreion ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn o gymharu â’r flwyddyn flaenorol, gan gymryd i ystyriaeth nifer yr unigolion cofrestredig na chadwodd eu cofrestriad (troednodyn 2) a’r rhai a dderbyniwyd ar y Gofrestr (troednodyn 3).

Ddiwedd 2024, cynhaliodd CGA brosiect glanhau data i gael gwared ar unigolion a oedd wedi'u cofrestru ar draws sawl categori ond nad oedd angen iddynt fod, felly mae ystadegau sy'n ymwneud â chategoreiddio gweithwyr cymorth yn enwedig wedi gweld gostyngiadau yn y niferoedd.

2. Gweithiwr cymorth dysgu ysgol

2.1 Nifer a gofrestrwyd

Tabl 2.1: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru.

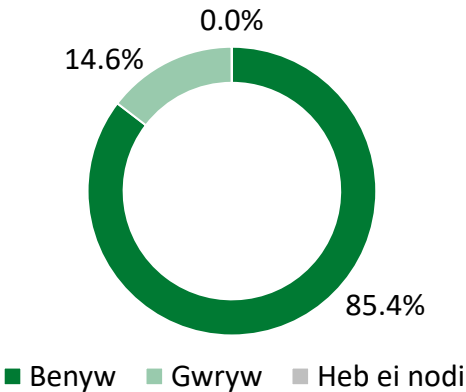
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol	33,424	36,103	37,325	38,594	38,668	42,585	49,380	46,962	45,887	45,819

Ffigurau Mawrth 2025 – 40,578 wedi’u cofrestru fel gweithiwr cymorth dysgu ysgol yn unig, 5,241 mewn categorïau lluosol. O’r cofrestreion lluosol, mae 4,547 wedi’u cofrestru mewn 2 gategori, 464 wedi’u cofrestru mewn 3 chategori, 187 wedi’u cofrestru mewn 4 categori, 31 wedi’u cofrestru mewn 5 categori, 4 wedi’u cofrestru mewn 6 categori, 2 wedi’u cofrestru mewn 7 categori, 4 wedi’u cofrestru mewn 8 categori a mae 2 wedi’u cofrestru mewn 9 categori.

2.2 Rhywedd

Tabl 2.2: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl rhywedd.

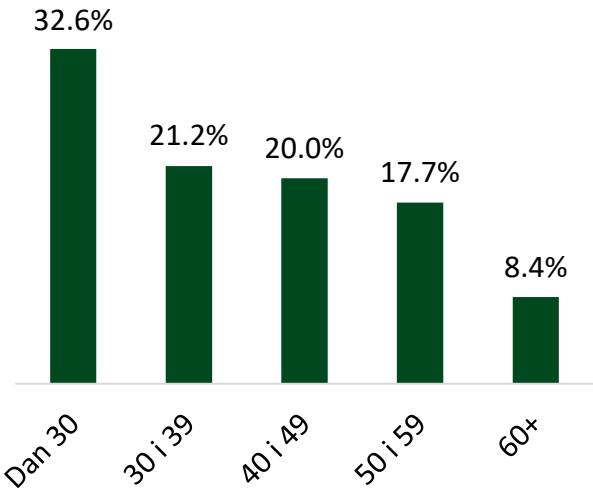
	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Benyw	36,599	85.9	42,237	85.5	40,247	85.7	39,225	85.5	39,132	85.4
Gwryw	5,976	14.0	7,116	14.4	6,672	14.2	6,650	14.5	6,682	14.6
Heb ei nodi	10	0.0	27	0.1	43	0.1	12	0.0	5	0.0
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

2.3 Oedran

Tabl 2.3: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl oedran.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Dan 25	6,892	16.2	8,955	18.1	8,918	19.0	9,106	19.8	9,539	20.8
25 i 29	6,262	14.7	7,211	14.6	5,863	12.5	5,501	12.0	5,416	11.8
30 i 34	4,978	11.7	5,973	12.1	5,326	11.3	4,876	10.6	4,565	10.0
35 i 39	4,592	10.8	5,535	11.2	5,431	11.6	5,242	11.4	5,164	11.3
40 i 44	4,324	10.2	4,966	10.1	4,893	10.4	4,847	10.6	4,859	10.6
45 i 49	4,431	10.4	4,673	9.5	4,351	9.3	4,275	9.3	4,321	9.4
50 i 54	4,581	10.8	4,813	9.7	4,571	9.7	4,371	9.5	4,111	9.0
55 i 59	3,798	8.9	4,085	8.3	4,123	8.8	4,025	8.8	3,980	8.7
60 i 64	2,034	4.8	2,366	4.8	2,559	5.4	2,641	5.8	2,791	6.1
65 +	693	1.6	803	1.6	927	2.0	1,003	2.2	1,073	2.3
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

Siart 32: Oedran gweithwyr cymorth dysgu ysgol yn 2026.

2.4 Grŵp ethnig

Tabl 2.4: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl grŵp ethnig.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Gwyn	29,367	69.0	35,842	72.6	36,499	77.7	36,248	79.0	37,120	81.0
Cymysg neu nifer o grwpiau ethnig	351	0.8	483	1.0	566	1.2	595	1.3	624	1.4
Asiaidd neu Asiaidd Prydeinig	877	2.1	1,456	2.9	1,636	3.5	1,786	3.9	1,801	3.9
Du, Affricanaidd, Caribïaidd, neu Du Prydeinig	264	0.6	572	1.2	904	1.9	859	1.9	798	1.7
Grŵp ethnig arall	275	0.6	439	0.9	444	0.9	440	1.0	449	1.0
Ddim eisiau cofnodi grŵp ethnig	451	1.1	535	1.1	595	1.3	566	1.2	545	1.2
Anhysbys	11,000	25.8	10,053	20.4	6,318	13.5	5,393	11.8	4,482	9.8
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

Darperir y data uchod ar ffurf agrededig i osgoi datgelu pwy yw cofrestreion. Gellir dod o hyd i opsiynau’r grwpiau ethnig fel y’u nodir ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg gan ddefnyddio [gwefan swyddogaeth dadansoddi’r Llywodraeth](#). Gellir gweld y grwpiau ethnig sy'n creu'r ffurf agrededig uchod yno.

2.5 Hunaniaeth genedlaethol

Tabl 2.5: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl hunaniaeth genedlaethol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cymreig	17,988	42.2	21,196	42.9	21,640	46.1	21,399	46.6	21,905	47.8
Prydeinig	9,815	23.0	12,888	26.1	13,001	27.7	13,342	29.1	13,925	30.4
Seisnig	2,026	4.8	2,435	4.9	2,869	6.1	2,659	5.8	2,584	5.6
Albanaidd, Gwyddelig neu Wyddelig o Ogledd Iwerddon	222	0.5	271	0.5	207	0.4	203	0.4	220	0.5
Arall	1,171	2.7	2,164	4.4	2,598	5.5	2,586	5.6	2,430	5.3
Ddim eisiau cofnodi hunaniaeth genedlaethol	363	0.9	416	0.8	364	0.8	337	0.7	314	0.7
Anhysbys	11,000	25.8	10,010	20.3	6,283	13.4	5,361	11.7	4,441	9.7
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

2.6 Anabledd

Tabl 2.6: Nifer yr gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru sydd wedi gwneud datganiad ynglyn â’u hanabledd.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	832	2.0	1,214	2.5	1,292	2.8	1,440	3.1	1,649	3.6
Nac ydynt	41,753	98.0	48,166	97.5	45,670	97.2	44,447	96.9	44,170	96.4
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

At ddibenion y cyhoeddiad hwn, ystyrir bod gan unigolyn anabledd os oes ganddynt salwch, cyflwr, neu nam hirdymor, hunangofnodedig, sy’n peri anhawster i weithgareddau dydd i ddydd. Mae’r diffiniad hwn yn gyson â [Deddf Cydraddoldeb 2010](#) a’r [diffiniad sydd wedi’i gysoni gan Wasanaeth Ystadegol y Llywodraeth \(GSS\)](#).

2.7 Cyflogaeth yn ôl cyfnod

Tabl 2.7: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl cyfnod eu cyflogaeth.

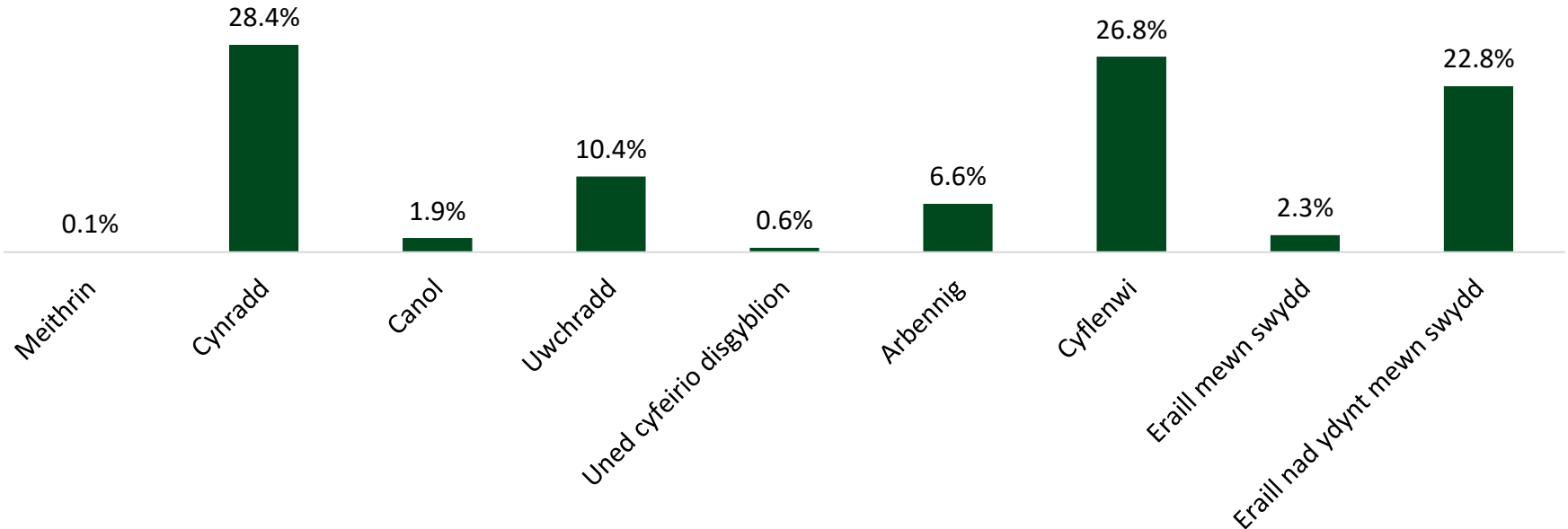
	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Meithrin	71	0.2	58	0.1	53	0.1	52	0.1	45	0.1
Cynradd	15,336	36.0	15,572	31.5	13,833	29.5	13,727	29.9	13,033	28.4
Canol	818	1.9	948	1.9	917	2.0	923	2.0	885	1.9
Uwchradd	5,272	12.4	5,401	10.9	4,814	10.3	5,062	11.0	4,752	10.4
Uned cyfeirio disgyblion	219	0.5	262	0.5	232	0.5	268	0.6	275	0.6
Arbennig	2,559	6.0	2,734	5.5	2,579	5.5	2,872	6.3	3,044	6.6
Annibynnol ¹	105	0.2	239	0.5	*	*	*	*	*	*
Cyflenwi ²	9,063	21.3	11,173	22.6	11,176	23.8	11,930	26.0	12,285	26.8
Eraill mewn swydd ³	1,525	3.6	1,752	3.5	1,406	3.0	1,162	2.5	1,068	2.3
Eraill nad ydynt mewn swydd ⁴	7,617	17.9	11,241	22.8	11,952	25.5	9,891	21.6	10,432	22.8
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

¹ Ers 2024, mae wedi bod yn ofyniad i weithiwr cymorth dysgu ysgol annibynnol gofrestru gyda CGA o fewn eu categori eu hunain. Ers 2024, mae’r wybodaeth hon wedi’i rhestru ar wahân (gweler adran 6).

² Gall fod mewn unrhyw gategori y mae’r ymarferydd wedi cofrestru ynddo.

³ Cynnwys gweithiwr cymorth dysgu ysgol cofrestredig sy’n cael eu cyflogi gan awdurdod lleol ond nad yw’r ysgol a’r cyfnod wedi’u darparu gan yr awdurdod lleol perthnasol. Mae gweithiwr cymorth dysgu ysgol peripatetig hefyd wedi’u cynnwys.

⁴ Cynnwys unigolion nad ydynt yn cael eu cyflogi mewn rôl gweithiwr cymorth dysgu ysgol, gweithiwr cymorth dysgu ysgol annibynnol, nad ydynt bellach yn cael eu cyflogi mewn addysg, neu’r rhai nad oes ganddynt gyflogaeth wedi’i chofnodi.

Siart 33: Canran y gweithwyr cymorth dysgu ysgol yn ôl cyfnod a gyflogwyd yn 2026.

2.8 Cyflogaeth yn ôl awdurdod lleol

Tabl 2.8: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl cyflogwr awdurdod lleol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Blaenau Gwent	519	1.2	526	1.1	519	1.1	493	1.1	499	1.1
Pen-y-bont ar Ogwr	965	2.3	1,042	2.1	931	2.0	987	2.2	955	2.1
Caerffili	1,077	2.5	1,185	2.4	1,105	2.4	1,025	2.2	1,050	2.3
Caerdydd	2,649	6.2	2,562	5.2	2,391	5.1	2,574	5.6	2,424	5.3
Sir Gaerfyrddin	1,432	3.4	1,398	2.8	1,280	2.7	1,326	2.9	1,376	3.0
Ceredigion	621	1.5	581	1.2	499	1.1	469	1.0	472	1.0
Conwy	719	1.7	864	1.8	734	1.6	723	1.6	747	1.6
Sir Ddinbych	742	1.7	775	1.6	750	1.6	711	1.5	672	1.5
Sir y Fflint	1,355	3.2	1,385	2.8	1,263	2.7	1,232	2.7	1,132	2.5
Gwynedd	940	2.2	1,028	2.1	832	1.8	963	2.1	917	2.0
Ynys Môn	527	1.2	570	1.2	523	1.1	496	1.1	507	1.1
Merthyr Tudful	447	1.0	497	1.0	418	0.9	447	1.0	472	1.0
Sir Fynwy	550	1.3	581	1.2	446	0.9	512	1.1	445	1.0
Castell-nedd Port Talbot	1,055	2.5	1,159	2.4	953	2.0	1,037	2.3	1,071	2.3
Casnewydd	1,089	2.6	1,151	2.3	1,054	2.2	1,166	2.5	1,062	2.3
Sir Benfro	1,163	2.7	1,144	2.3	1,046	2.2	1,038	2.3	954	2.1
Powys	1,138	2.7	1,148	2.3	977	2.1	981	2.1	954	2.1
Rhondda Cynon Taf	1,890	4.4	1,791	3.6	1,618	3.4	1,630	3.6	1,557	3.4
Abertawe	2,401	5.6	2,437	5.0	2,272	4.8	2,173	4.7	2,002	4.4
Torfaen	753	1.8	796	1.6	725	1.5	719	1.6	681	1.5
Bro Morgannwg	1,055	2.5	1,119	2.3	966	2.1	1,050	2.3	1,097	2.4
Wrecsam	1,188	2.8	1,236	2.5	1,128	2.4	1,152	2.5	988	2.2
Annibynnol ¹	105	0.2	239	0.5	*	*	*	*	*	*
Cyflenwi ²	9,063	21.3	11,173	22.6	11,176	23.8	11,930	26.0	12,285	26.8
Eraill mewn swydd ³	1,525	3.6	1,752	3.5	1,406	3.0	1,162	2.5	1,068	2.3
Eraill nad ydynt mewn swydd ⁴	7,617	17.9	11,241	22.8	11,952	25.5	9,891	21.6	10,432	22.8
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

¹ Ers 2024, mae wedi bod yn ofyniad i weithiwr cymorth dysgu ysgol annibynnol gofrestru CGA o fewn eu categori eu hunain. Ers 2024, mae’r wybodaeth hon wedi’i rhestru ar wahân (gweler adran 6).

² Gall fod mewn unrhyw gategori y mae’r ymarferydd wedi cofrestru ynddo.

³ Cynnwys gweithiwr cymorth dysgu ysgol cofrestredig sy’n cael eu cyflogi gan awdurdod lleol ond nad yw’r ysgol a’r cyfnod wedi’u darparu gan yr awdurdod lleol perthnasol. Mae gweithiwr cymorth dysgu ysgol peripatetig hefyd wedi’u cynnwys.

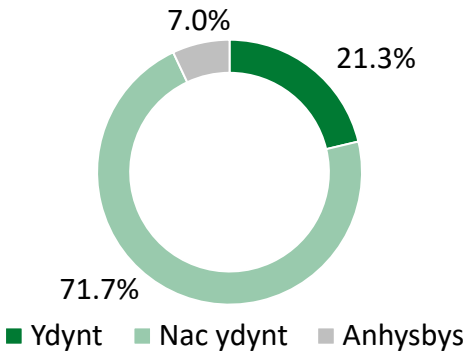
⁴ Cynnwys unigolion nad ydynt yn cael eu cyflogi mewn rôl gweithiwr cymorth dysgu ysgol, gweithiwr cymorth dysgu ysgol annibynnol, nad ydynt bellach yn cael eu cyflogi mewn addysg, neu’r rhai nad oes ganddynt gyflogaeth wedi’i chofnodi.

2.9 Y gallu i siarad Cymraeg

Tabl 2.9: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i siarad Cymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a ydynt yn rhugl, neu'n weddol rugl, yn yr iaith Gymraeg.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	8,476	19.9	9,850	19.9	9,515	20.3	9,627	21.0	9,753	21.3
Nac ydynt	24,634	57.8	32,146	65.1	32,850	70.0	32,346	70.5	32,859	71.7
Anhysbys	9,475	22.2	7,384	15.0	4,597	9.8	3,914	8.5	3,207	7.0
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

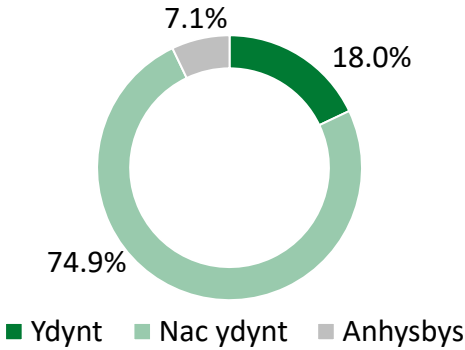
Siart 34: Gweithwyr cymorth dysgu ysgol yn ôl eu gallu i siarad Cymraeg yn 2026.

2.10 Y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg

Tabl 2.10: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru yn ôl y gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r wybodaeth isod wedi'i seilio ar y cofrestreion hynny sydd wedi datgan a gawsant eu hyfforddi i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg, eu bod yn gweithio ar hyn o bryd drwy gyfrwng y Gymraeg neu erioed wedi gwneud hynny, neu a ydynt yn teimlo'n hyderus i wneud hynny.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Ydynt	7,084	16.6	8,060	16.3	8,225	17.5	8,217	17.9	8,228	18.0
Nac ydynt	25,953	60.9	33,869	68.6	34,100	72.6	33,713	73.5	34,341	74.9
Anhysbys	9,548	22.4	7,451	15.1	4,637	9.9	3,957	8.6	3,250	7.1
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

Siart 35: Gweithwyr cymorth dysgu ysgol yn ôl eu gallu i weithio drwy gyfrwng y Gymraeg yn 2026.

2.11 Cyfrwng yr ysgol

Tabl 2.11: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol cofrestredig yn ôl cyfrwng yr ysgol.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfrwng Cymraeg	5,529	13.0	5,928	12.0	4,724	10.1	4,490	9.8	4,329	9.4
Cyfrwng Saesneg	18,040	42.4	19,424	39.3	16,131	34.3	15,683	34.2	14,859	32.4
Amherthnasol	19,016	44.7	24,028	48.7	26,107	55.6	25,714	56.0	26,631	58.1
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

Mae cyfrwng yr ysgol yn seiliedig ar [restr cyfeiriadau ysgolion Llywodraeth Cymru](#). Mae cyfrwng Cymraeg yn cynnwys ysgolion cyfrwng Cymraeg, dwy ffrwd, trawsnewidiol, a dwyieithog (Math A, B, C). Mae cyfrwng Saesneg yn cynnwys ysgolion cyfrwng Saesneg, a Saesneg yn bennaf ond â defnydd sylweddol o’r Gymraeg. Mae amherthnasol yn cynnwys cyflenwi a chyfnodau heb gyfrwng er engraifft, annibynnol, arbennig, uned cyfeirio disgyblion.

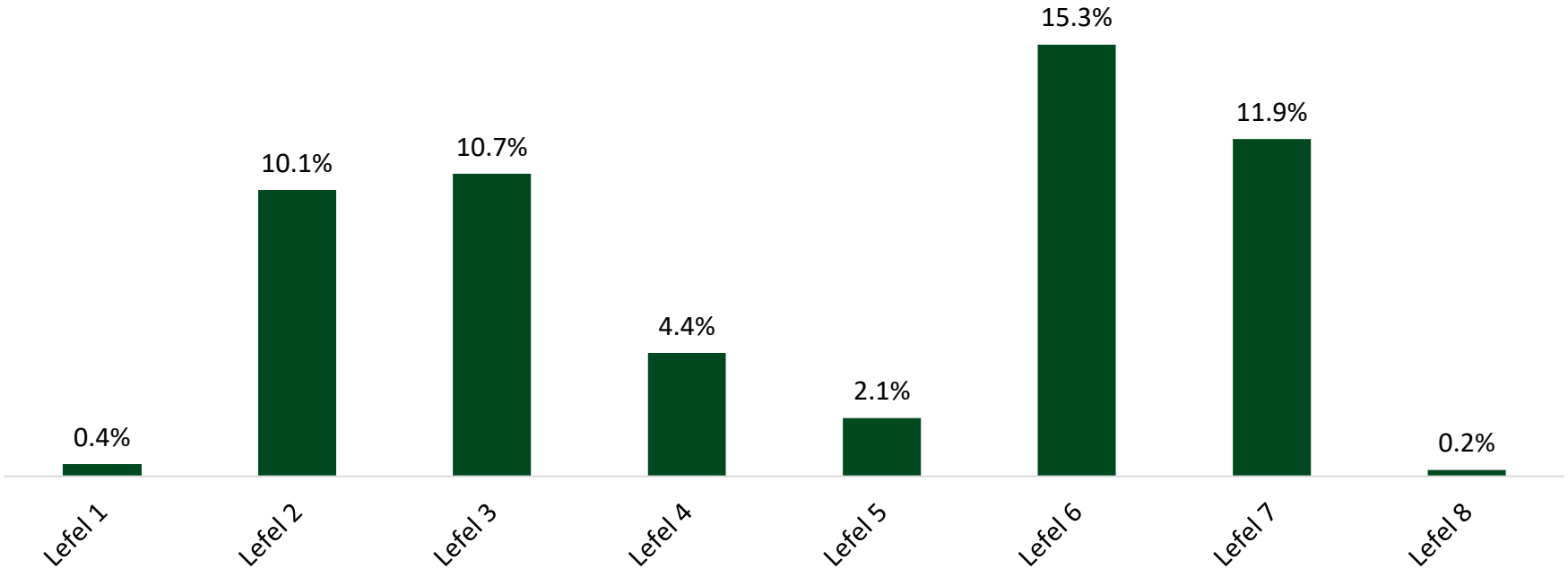
2.12 Lefel cymhwyster uchaf

Tabl 2.12: Nifer y gweithwyr cymorth dysgu ysgol cofrestredig yn ôl y lefel cymhwyster uchaf sydd ganddynt.

	2022		2023		2024		2025		2026	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Lefel 8	91	0.2	123	0.2	93	0.2	84	0.2	100	0.2
Lefel 7	6,713	15.8	7,941	16.1	6,199	13.2	5,616	12.2	5,475	11.9
Lefel 6	6,183	14.5	7,367	14.9	7,091	15.1	6,987	15.2	7,009	15.3
Lefel 5	813	1.9	967	2.0	1,002	2.1	953	2.1	943	2.1
Lefel 4	1,726	4.1	2,015	4.1	2,017	4.3	1,891	4.1	2,000	4.4
Lefel 3	2,291	5.4	3,551	7.2	3,924	8.4	4,460	9.7	4,911	10.7
Lefel 2	1,677	3.9	3,115	6.3	3,581	7.6	4,124	9.0	4,646	10.1
Lefel 1	91	0.2	144	0.3	163	0.3	185	0.4	191	0.4
Lefel Anhysbys*	23,000	54.0	24,157	48.9	22,892	48.7	21,587	47.0	20,544	44.8
Cyfanswm	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100

Mae hyn yn cynnwys cymwysterau pwnc-benodol, cymwysterau mewn pwnc arall, cymhwyster addysgu/asesu, er engraifft, pob cymhwyster sydd wedi'i nodi ar gofnod cofrestrai. Lefelau'n seiliedig ar Fframwaith Credyd a Chymwysterau Cymru (FfCChC).

Mae lefel anhysbys* yn cynnwys y rheini na chofnodwyd cymwysterau ar eu cyfer, neu'r rheini na ellir pennu lefel eu cymhwyster o'r wybodaeth, a roddwyd naill ai gan y cofrestrai neu'r cyflogwr.

Siart 36: Canran y gweithwyr cymorth dysgu ysgol yn ôl lefel uchaf o gymwysterau yn 2026.

1.13 Dargadwedd

Tabl 1.13: Newid pum mlynedd yn niferoedd gweithwyr cymorth dysgu ysgol cofrestredig.

Mae'r tabl canlynol yn adolygu cadw carfan benodol o gofrestreion. Ar 1 Mawrth 2021, roedd 38,668 o gweithwyr cymorth dysgu ysgol wedi’u cofrestru gyda CGA. Ar 1 Mawrth 2026, roedd 47.9% o’r garfan honno’n dal i fod wedi’u cofrestru fel gweithiwr cymorth dysgu ysgol gyda CGA.

	Mawrth 2021		Mawrth 2026	
	Nifer	%	Nifer	%
Wedi’u cofrestru fel gweithwyr cymorth dysgu ysgol	38,668	100	18,530	47.9
Wedi'u cofrestru mewn categori arall	dd/b	dd/b	4,788	12.4
Heb eu cofrestru gyda CGA	dd/b	dd/b	15,350	39.7
Cyfanswm	38,668	100	38,668	100

Tabl 1.14: Y newid o flwyddyn i flwyddyn yn niferoedd gweithwyr cymorth dysgu ysgol cofrestredig.

	Mawrth 2021		Mawrth 2022		Mawrth 2023		Mawrth 2024		Mawrth 2025	
	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%	Nifer	%
Cyfanswm wedi'u cofrestru ¹	42,585	100	49,380	100	46,962	100	45,887	100	45,819	100
Cofrestreion wedi dadgofrestru ers y flwyddyn flaenorol ²	5,513	14.3	6,601	15.5	12,453	25.2	11,942	25.4	11,149	24.3
Cofrestreion newydd ers y flwyddyn flaenorol ³	9,430	24.4	13,396	31.5	10,035	20.3	10,867	23.1	11,081	24.1
Cynnydd neu ostyngiad ers y flwyddyn flaenorol ⁴	3,917	10.1	6,795	16.0	-2,418	-4.9	-1,075	-2.3	-68	-0.1

¹ Cyfanswm y cofrestreion yn y categori gweithiwr cymorth dysgu ysgol ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn benodol.

² Nifer yr gweithwyr cymorth dysgu ysgol a gofrestrwyd yn y flwyddyn flaenorol ond na chadwodd eu cofrestriad y flwyddyn ganlynol.

³ Nifer yr unigolion cofrestredig newydd a dderbyniwyd ar y Gofrestr Ymarferwyr Addysg ym mhob blwyddyn.

⁴ Nifer yn adlewyrchu naill ai cynnydd neu ostyngiad net yn nifer y cofrestreion ar 1 Mawrth ym mhob blwyddyn o gymharu â’r flwyddyn flaenorol, gan gymryd i ystyriaeth nifer yr unigolion cofrestredig na chadwodd eu cofrestriad (troednodyn 2) a’r rhai a dderbyniwyd ar y Gofrestr (troednodyn 3).